

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Γ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Ἡκούσατε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, πόσον φανερὰ ὁ δεσπότης Χριστὸς ἀπέδειξε ματαίαν τὴν πολυμεριμνίαν ἡμῶν, καὶ πόσον καθαρὰ ὑπεσχέθη, ὅτι αὐτὸς δώσει ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς τὴν χρείαν ἡμῶν· ἡκούσατε, ὅτι οὐδεὶς δύναται δουλεύειν τῷ θεῷ καὶ τῷ μαμμωνῷ· θεὸς καὶ φιλαργυρία εἰσὶ δύο πράγματα ἐναντία· ὥστε ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστι δοῦλος τῆς φιλαργυρίας· ὅστις δὲ γίνεται δοῦλος τῆς φιλαργυρίας, ἐκεῖνος οὐκ ἔστι δοῦλος τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς λοιπὸν ἡ οὐδόλως πιστεύομεν εἰς τοῦ θεοῦ τὰ λόγια, ἡ ἐσμὲν ἀγόητοι καὶ παντελῶς ἀναίσθητοι. Ο θεὸς προστάτει, λέγων, ζήτει τὴν βασιλείαν μου, σὺ δὲ ζητεῖς τῆς γῆς τὰ μέταλλα· ὁ θεὸς λέγει, φρόντιζε διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς, σὺ δὲ νύκτα τε καὶ ἡμέραν φροντίζεις, ἵνα συνάξῃς ἀργύρια· ὁ θεός, ἐὰν δουλεύῃς αὐτῷ, ὑπόσχεται σοι οὐ μόνον τὰ οὐράνια ἀγαθά, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπίγεια· σὺ δὲ γίνεσαι δοῦλος τῆς φιλαργυρίας, καὶ ἐλπίζεις ἀπ' αὐτῆς πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀκούσατε πῶς λαλεῖ ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἡρπάγη «Ἐως τρίτου οὐρανοῦ, καὶ ἡκουσεν ἄρρητα

» ὥρηματα.—Πίζα, λέγει, πάντων τῶν κακῶν 2. Κρο.
» ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἣς τινες ὀρεγόμενοι, 1. Τημ. 6;
» ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ 10.
» ἐαυτοὺς περιέπειραν ὁδύναις πολλαῖς ».
Κατὰ ταύτην οὖν τὴν θείαν διδασκαλίαν,
ἡ φιλαργυρία πρῶτον μὲν προξενεῖ πάντα
τὰ κακά, δεύτερον δὲ ἀποπλανᾶ καὶ ἀπο-
χωρίζει ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ τρίτον διὰ
πολλῶν ὁδύνων περιπείρει, ἥγουν διαπερᾶ
καὶ διορύττει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου,
ὡς ἡ ἡκονημένη μάχαιρα. Ταῦτα δὲ τὰ
τρία κακὰ εἰσὶ τόσον μεγάλα, ὥστε φαί-
νονται ἀπίθανα· ἐὰν δύμως ἐξετάσωμεν
ἀκριβῶς τὰ πράγματα, βλέπομεν, ὅτι καὶ
τὰ τρία εἰσὶ βέβαια καὶ ἀναμφίβολα.

Ἐρευνῶ πρῶτον, ποῖαί εἰσιν αἱ ὁδύναι,
αἱ τραυματίζουσαι τοῦ φιλαργύρου τὴν
καρδίαν. Αὐτὸς θέλει, ἵνα πάντοτε συνάγῃ
ἀργύρια, καὶ μηδέποτε μηδὲ ὀβολὸν σκορ-
πίζῃ· θέλει, λέγω, γὰ βλέπη τὸν μαμμωνᾶν
πάντοτε πολυπλασιαζόμενον, καὶ μηδέ
ποτε ἐλαττούμενον· τοῦτο θέλει, τοῦτο
ἐπιθυμεῖ, διὰ τοῦτο φλογίζεται ἡ καρδία
αὐτοῦ· τοῦτο δέ ἐστιν ἀδύνατον διὰ τὰς
ἀνάγκας τῆς ζωῆς καὶ τῆς φύσεως· αὐτὸς
οὖν βιάζει ἐαυτὸν ἀκαταπαύστως, καὶ

κακουχεῖται· κατοικεῖ εἰς στενόχωρον οἰκίσκον, περιτυλίσσεται εὐτελέστατα ἐνδύματα, ἐτοιμάζει πτωχικὴν τράπεζαν, μόλις ἔχει ἔνα ἀνεπιτήριον δοῦλον, οὐδέποτε ἀπολαμβάνει ἐκεῖνο, ὅπερ θέλει ἡ καρδία αὐτοῦ καὶ ἐπιθυμεῖ· ἐπειδὴ δέ, ὅσον καὶ ἀν στενοχωρῆται, ἀνάγκη ὅμως ἐστίν, ἵνα καὶ δὶ αὐτὰ τὰ εὐτελῆ πράγματα δαπανᾶ ἀργύρια, διὰ τοῦτο καὶ ἡ οἰκία ὀχληρά, καὶ τὸ ἴματιον μισητόν, καὶ ὁ δοῦλος ἀφόρητος, καὶ αὐτὸς ὁ ἄρτος πικρὸς ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ πᾶν ἄλλο πρᾶγμα ἀγοραστόν, ὅσον καὶ ἀν ἢ ὀλιγότιμον καὶ εὔωνον, στενοχωρίαν προέξενεῖ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἀηδίαν καὶ θλίψιν. Ἰδοὺ πῶς οἱ φιλάργυροι περιπείρουσιν ἔσυτοὺς πολλαῖς ὀδύναις.

Λύτοι, ἵνα συνάξωσι τὸν πλοῦτον, οὐδὲ τὴν ἡμέραν ἡσυχάζουσιν, οὐδὲ τὴν νύκτα ἀναπαύονται· ἀναβαίνουσιν εἰς τὰ ὅρη, καταβαίνουσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, διαβαίνουσι ποταμοὺς καὶ θαλάσσας, τρέχουσιν εἰς πάντα τόπον, κακουχοῦνται πᾶσαν ὥραν, ἵνα πολυπλασιάσωσι τὰ ἀργύρια· ἐπειδὴ δέ, εἰς πᾶσαν τοῦ κόσμου ὑπόθεσιν, οὐ μόνον εὐτυχία ἐστὶ καὶ κέρδος, ἀλλὰ καὶ δυστυχία καὶ ἀπώλεια, διὰ τοῦτο δὲ φιλάργυρος, δταν μὲν οὐδὲ κερδήσῃ οὐδὲ πολυπλασιάσῃ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καθὼς ἐπιθυμεῖ, τότε λύπη καὶ θλίψις κατακεντᾷ τὴν καρδίαν αὐτοῦ· δταν δὲ ἀπολέσῃ τὸ ἴδιον ἀργύριον, τότε μάχαιρα δίστομος διέρχεται· τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, τότε στεναγμοί, καὶ ὀλολυγμοί, καὶ πόνοι καρδίας δέχονται. Ἰδοὺ αἱ ὀδύναι αἱ περιπείρουσαι τοὺς φιλαργύρους.

Ἡ σφοδρὰ ἐπιθυμία ἐστὶ πῦρ καιόμενον καὶ καταφλογίζον τοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδίαν· ἡ ἀπόλαυσις τοῦ ἐπιθυμητοῦ πράγματος ἡ ὄλοτελῶς ἔξαλείφει, ἡ δύωσιν ἡσυχάζει καὶ μαραίνει τῆς ἐπιθυμίας τὴν φλόγα· καταπραύνει τῆς μνησικακίας ἡ ζέσις, δταν ὁ μνησίκακος ἐκδικηθῇ τὸν ἔχθρὸν αὐτοῦ· γλυκαίνεται ἡ πικρία τοῦ φθόνου, δταν ὁ φθονερὸς βλέπῃ δυστυχοῦντα τὸν φθονούμενον· μαραίνεται τῆς ἀσελγείας ἡ πύρωσις, δταν ὁ ἀσελγὴς ἐκτελέσῃ τὴν ρύπαρδν αὐτοῦ ἐπιθυμίαν· μόνη τῆς φιλαργυρίας ἡ λύσσα ἐσὶν ἀκαταδάμαστος, ἀκόρεστος, ἀμάραντος. Ὁ ὑδρωπικὸς καὶ ὁ φιλάργυρος πάσχουσιν δμοιότατον πάθος· ὁ ὑδρωπικὸς ὅσον περισσότερον πίνει, τόσον περισσότερον διψᾷ· ὁ φιλάργυρος ὅσον περισσότερον θησαυρίζει, τόσον περισσότερον ἐπιθυμεῖ. Λύτος δὲ ὁ ἀμάραντος τῆς φιλοχρηματίας πόθος, αὐτὴ ἡ φλογερὰ καὶ ἀσθεστος τοῦ χρυσοῦ ἐπιθυμία, αὐτὴ ἡ ἀκόρεστος δίψα εἰσὶν αἱ ὀδύναι, αἱ τοὺς φιλαργύρους περιπείρουσαι κατὰ τὸν λόγον τοῦ θεοφόρου ἀποσόλου.

Ἐρεύνησον δέ, ἵνα καταλάβῃς καὶ τὸ πῶς οἱ τῆς φιλαργυρίας ἐρασταὶ ἀποπλανῶνται ἀπὸ τῆς πίστεως· πᾶς πιστὸς ἀνθρωπὸς πιστεύει, δτι μόνος ὁ θεὸς ἐστὶ παντοδύναμος· ὁ φιλάργυρος πιστεύει, δτι καὶ τὰ ἀργύρια εἰσὶ παντοδύναμα· πᾶς πιστὸς ἀνθρωπὸς πιστεύει, δτι μόνος ὁ θεὸς δύναται γὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ περιστάσεως· ὁ φιλάργυρος πιστεύει, δτι διὰ τῶν χρημάτων προφθάνει πάσας τὰς χρείας, καὶ ἀπαντᾷ πᾶσαν ἀνάγκην. Ἰδοὺ οὖν πῶς οἱ ὀρεγόμενοι τῆς φιλαργυρίας

ἀποπλανῶνται ἀπὸ τῆς πίστεως. Πόσους δὲ βλέπομεν εἰς τὰς παλαιὰς ἱστορίας ἀθετήσαντας τὴν πίστιν διὰ τὰ ἀργύρια; Φοβερὸν ἐστὶ τὸ μόνον παράδειγμα τοῦ Ἰούδα· αὐτός, ἵνα κερδήσῃ τριάκοντα ἀργύρια, ἥθετησε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ παρέδωκεν αὐτὸν εἰς θάνατον. Πόσοι ἔως τῆς σήμερον πωλοῦσι τὴν εὐσέβειαν διὰ τὰ ἀργύρια; Πόσοι ἀρνοῦνται τὴν ὁρθοδοξίαν καὶ στέργουσι τὴν αἱρεσιν, ἵνα μὴ στερηθῶσιν ὀλίγους καὶ εὐτελοῦς κέρδους; Πόσοι διὰ τὸν πλοῦτον ἀρνοῦνται καὶ αὐτὴν τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, καὶ κατακρημνίζονται εἰς ἀλλόκοτα καὶ ἀσεβῆ δόγματα; Ἀληθῆς λοιπὸν καὶ ἀναμφίβολος τοῦ θεηγόρου

^{1. Τμ. 6, 10.} Παύλου ὁ λόγος· « Ἡς τινες ὀρεγόμενοι ἡ ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως ».

Ἄλλα καὶ « ρίζα, λέγει ὁ αὐτὸς ἀπό» στολος, πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φίλαργυρία ». Ρίζα πάντων τῶν κακῶν; τοῦτο φαίνεται πολὺ· ὅτι μὲν ὁ φιλάργυρος, ἵνα κερδήσῃ χρήματα, καὶ κατακρίνει, καὶ δολιεύεται, καὶ ἀπατᾷ, καὶ ψεύδεται, καὶ συκοφαντεῖ, καὶ ἀρπάζει, καὶ ἀδικεῖ, καὶ ἐπιβουλεύει, καὶ ἐπιορκεῖ, καὶ προδίδωσιν εἰς θάνατον, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀμαρτήματα πράττει, ἀληθὲς ἐστὶ καὶ βέβαιον· αὐτὰ δικαστικῶς οὐκ εἰσὶ πάντα τὰ κακά· διότι πλὴν τούτων εἰσὶ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀμαρτήματα. Πῶς οὖν ἡ φιλαργυρία ἐστὶν ἡ ρίζα πάντων τῶν κακῶν; ἡ μὲν ἀμαρτία οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ νόμου παράβασις· ὁ δὲ νόμος ὅλος καὶ οἱ προφῆται ἐν τῇ ἀγάπῃ κρέμανται· « Ἐν ταύταις ταῖς δύσιν ἐντολαῖς ὁ ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται »· ὅλου δὲ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα ἐσὶν ἡ ἀ-

^{Mat. 22, 40.}

γάπη· « Πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη »^{1. Τμ. 13, 10.} πάντων λοιπὸν τῶν καλῶν ρίζα ἐστὶν ἡ ἀγάπη· διὰ τοῦτο ὁ θεὸς ἐσπειρεν αὐτὴν εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν· « Ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ ^{αὐτ. 5,} θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν » διὰ πνεύματος ἀγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν ». Ἡ ἀγάπη ἐστὶν ἡ ρίζα, οἱ δὲ κλάδοι καὶ τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς εἰσὶν αἱ ἀρεταί· ἐὰν ἐκριζώσῃς ἀπὸ τῆς γῆς τὸ ἥμερον δένδρον, ἡ γῆ σου οὐδὲν ἄλλο βλαστάνει εἰμὴ ἀκάνθας καὶ τριβόλους· ἐὰν ἐκριζώσῃς ἀπὸ τῆς καρδίας σου τὴν ρίζαν τῆς ἀγάπης, πάντα τὰ ἔργα σου οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν εἰμὴ ἀνομίας καὶ ἀμαρτίας.

Ποίος δὲ ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὃς εἰς ἔξερβρίζωσεν ἐκ τῆς καρδίας αὐτοῦ τὴν θεοφύτευτον ρίζαν τῆς ἀγάπης; « Ὅσ δ' ἀγάπη ^{1. Ιωάν. 3, 17.} ἔχῃ, λέγει ὁ ἐπιστήθιος Ἰωάννης, τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ»; Οὗτος λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος οὐδεὶς ἄλλος ἐστὶν εἰμὴ ὁ φιλάργυρος· αὐτὸς ἔχει τὸν βίον τοῦ κόσμου, ἥγουν τὰ χρήματα, τὸ χρυσίον, τὸ ἀργύριον, τὸν πλοῦτον· αὐτὸς βλέπει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν πτωχόν, τὸν πεινῶντα, τὸν διψῶντα, τὸν γυμνόν, τὸν ξένον, τὸν ἀσθενῆ, καὶ κλείει τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, καὶ οὐδόλως ἐλεεῖ αὐτούς· βλέπει αὐτὸς ἐνίστε γυναικα χήραν πάμπτωχον, περικυκλωμένην ὑπὸ πολλῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν, κλαιόντων διὰ τὴν γύμνωσιν· βλέπει ὀρφανὴν καὶ ἐγκαταλειμμένην κόρην, κινδυνεύουσαν διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πτω-

χείας τῆς σωφροσύνης τὸν κίνδυνον· βλέπει χριστιανὸν ἀνθρώπον, βασανιζόμενον ἐν τῇ φυλακῇ καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς διὰ τὰς ἐπακολουθίους τῇ ζωῇ δυστυχίας, καὶ κινδυνεύοντα σὺν γυναικὶ καὶ τέκνοις τῆς πίσεως τὸν κίνδυνον· ἔχει δὲ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ δύναται νὰ θεραπεύσῃ ταῦτα τὰ ἐλεινὰ πάθη, καὶ νὰ σώσῃ ψυχὰς ἐκ θανάτου, ἀλλὰ κλείει τὰ ἀγελεήμονα αὐτοῦ σπλάγχνα, καὶ γίνεται τυφλός, καὶ κωφός, καὶ παράλυτος. Τίς λοιπὸν ἀμφιστάλλει, ὅτι ὁ φιλάργυρος ἔξερβρίζωσεν ἀπὸ τῆς καρδίας τὴν ἀγάπην, ἦγουν τὴν ρίζαν πάσης ἀγαθοεργίας;

Καὶ μὴ σοχασθῆτε, ὅτι αὐτὸς τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἀγαπᾷ, ἀγαπᾷ δὲ τὸν θεόν, διότι τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον» ^{1. Ιωάν.} «Ο γάρ _{4, 20.} » μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, δν ἑώρακε, » τὸν θεόν, δν οὐχ ἑώρακε, πῶς δύναται » ἀγαπᾶν»; Γυμνὴ ἐστὶν ἡ καρδία αὐτοῦ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ, καθὼς γυμνὴ ἐστὶ καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον. Ο θεὸς ἐνομοθέτησε πόσον πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν αὐτῷ. ^{Μάρκ. 12, 30.} «Ἀγαπήσεις, λέγει, Κύριον τὸν θεόν » σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης » τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας » σου, [καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἴσχύος σου]. τοῦ δὲ φιλαργύρου ὅλη ἡ καρδία, ὅλη ἡ ψυχή, ὅλη ἡ διάνοια ἀφιερωμένη ἐστὶν εἰς τὸ χρυσίον, καὶ ὅλη δὲ τὴν δύναμιν αὐτοῦ καταδαπανᾷ διὰ τὴν τούτου ἀπόλαυσιν. ὅθεν οὐ μόνον ὅλην, ἀλλ’ οὐδὲ καν μέρος τῆς ἀγάπης αὐτοῦ δύναται νὰ ἀφιερώσῃ εἰς τὸν θεόν. Ἐπειδὴ οὖν λείπει ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἡ ρίζα πάντων τῶν καλῶν ἔργων, διὰ τοῦτο πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ

εἰσὶ καὶ διεστραμμένα· καν δὲ βλέπης αὐτὸν ἀπέχοντα ἀπό τινων ἀμαρτημάτων, μὴ νομίσῃς, ὅτι ἀπέχει ἀπ’ αὐτῶν ἢ δὶ ἀγάπην θεοῦ, ἢ δὶ ἀγάπην τοῦ πλησίον· τοιαύτην ἀγάπην αὐτὸς οὐκ ἔχει· ἀπέχει δὲ ἀπὸ τούτων δὶ ἀγάπην τοῦ χρυσίου· φοβεῖται αὐτὸς μήπως, πράξας τὸ κακόν, ἐμπέσῃ εἰς κρισολογίας, καὶ δαπανήσῃ ἢ τὸ ὄλον, ἢ μέρος τοῦ πλούτου αὐτοῦ. ^{2.} Οὐεν οὐδὲ ἡ τοιαύτη ἀποχὴ τοῦ κακοῦ διὰ τὸν κακὸν αὐτοῦ σκοπὸν λογίζεται ἀρετή· ἐπειδὴ τὸ καλὸν οὐκ ἔσι καλόν, δταν οὐ καλῶς, ἦγουν δταν οὐ μετὰ καλοῦ σκοποῦ, γίνηται.

Διὰ ἔνα δὲ τοιοῦτον ἀνθρώπον, γυμνὸν τῆς τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τοῦ πλησίον ἀγάπης, γυμνὸν πάσης ἀρετῆς, καὶ ἐργάτην πάντων τῶν κακῶν, ποίᾳ ἐλπὶς σωτηρίας; ἢ διόρθωσις καὶ ἡ μετάνοια αὐτὴ μόνη ἐστὶ πάντων τῶν ἀμαρτωλῶν ἢ ἐλπίς. Ἀλλ’ ἔχομεν ἄρα γε παράδειγμα μετανοίας καὶ διορθώσεως ἀνθρώπου φιλαργύρου; ἐσωφρόνησαν πόρναι, ἐδικαιώθησαν τελῶναι, διωρθώθησαν λησταί, ἐπέστρεψαν ἀσεβεῖς, μετενόησαν διωκταί, φιλάργυρος δμως οὐδέποτε ἐφάνη οὐδὲ διωρθωμένος, οὐδὲ μετανενοημένος. ^{3.} Εν παράδειγμα ἔχομεν, τὸ ὅποιον ὅσις συλλογισθῆ, φρίττει καὶ ἀπελπίζεται ὁ Ιούδας ὁ φιλάργυρος μετενόησε· ^{4.} «Μεταμεληθείς, _{Ματ. 27,} » λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ἀπέέρεψε » τὰ τριακοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ » τοῖς πρεσβυτέροις». μετενόησεν, ἐξωμολογήθη, ἔρξεψε τὰ ἀργύρια, ἐβόησε τὸ ἥμαρτον. ^{5.} «Ημαρτον, εἶπε, παραδοὺς αἷμα ἀ-

_{αὐτ. 4, 5.} » θῶον καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ γαῶ, » ἀνεγώρησεν». ἀλλὰ ποῖος ὁ καρπὸς τῆς ψευδομετανοίας αὐτοῦ; «Καὶ ἀπελθών,

»λέγει ὁ αὐτὸς εὐαγγελιστής, ἀπήγξατο». Ὡς συμφορὰ ἀνείκασος, ὡς δυστυχία ἀπαρηγόρητος, ὡς κακὸν πάντων τῶν ἐν κόσμῳ κακῶν ὑπέρτερον! οὐδὲ ἡ μετάνοια ἡ θεραπεύουσα πᾶσαν ἀμαρτίαν ὠφελεῖ τὸν φιλάργυρον· ἡ μετάνοια παντὸς ἀμαρτωλοῦ, ἐπειδὴ ἐστὶ μετάνοια ἀληθινή, φέρει εἰς αὐτὸν τὴν ἰατρείαν καὶ τὴν ἔξαλεψιν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ· ἡ μετάνοια τοῦ φιλαργύρου, ἐπειδὴ οὐκ ἐστι μετάνοια τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ θυμὸς σωματικός, φέρει εἰς αὐτὸν ἀγχόνην καὶ ἀπελπισμόν.

Βλέπε δὲ φιλανθρωπίαν Θεοῦ· γνωρίζει αὐτὸς πόση ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ πάθους τῆς φιλαργυρίας, καὶ πόσην βλάβην προξενεῖ αὐτὴν εἰς τὸν ἀνθρώπον· γνωρίζει, διτε^{25.} ἡ φιλαργυρία ἐστὶν ἀσθένεια ἀθεράπευτος· διὰ τοῦτο παρέδωκεν ἡμῖν τὸ κατ' αὐτῆς προφυλακτικὸν βότανον· βότανον ἴσχυρόν, ἐνεργητικόν, δῆγιον· βότανον, τὸ δόποιον δοτις μετέρχεται, μένει ἀβλαβῆς καὶ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τῆς καταδυναστείας καὶ τοῦ ὀλέθρου τῆς φυλαργυρίας· «Μή μερι-^{25.} » μνᾶτε, εἶπε, τῇ ψυχῇ ὑμῶν». Ἱγα δὲ μηδεὶς οὐδὲ μικρὸν πρόφασιν ἔχῃ νὰ περιπλέκῃ ἑαυτὸν εἰς τὰς σωματικὰς μερίμνας, καὶ νὰ ἀφιερῷ πάσας τὰς φροντίδας αὐτοῦ διὰ τὸν θησαυρισμὸν τοῦ πλούτου, ἐπεισσότερον φιλανθρωπευσάμενος, ὑπεσχέθη, καὶ εἶπε, «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασι-^{33.} λείαν τοῦ Θεοῦ»· ἀφιερώσατε πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς ἀρετῆς, δὲ θεὸς δώσει ὡς προσθήκην πάντα τὰ πρὸς τὴν χρείαν ὑμῶν· «Ζη-^{33.} τεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦ-

(ΚΥΡΙΑΚ. ΕΥΑΓΓΕΛ. ΤΟΜ. Α.).

» τα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν».

Ἄθλιοι λοιπὸν φιλάργυροι καὶ ἀνόητοι, ὑμεῖς σπουδάζετε διὰ τὸ χρυσίον, ἵνα δουλεύῃ, ὡς λέγετε, εἰς τὰς χρείας ὑμῶν· καὶ ἡ μὲν χρεία καθ' ἐκάστην ὥραν ἔρχεται, ὑμεῖς δέ, δουλεύοντες αὐτῷ, οὐδὲ ἐγγίζαι αὐτὸ τολμᾶτε· ὑμεῖς μετὰ τοσαύτης σπουδῆς συνάγετε τὰ ἀργύρια, ἵνα ἔχητε ἀνάπαυσιν, αὐτὰ δὲ περιπείρουσιν ὑμᾶς πολλαῖς βασάνοις· αὐτὸ τὸ ἀργύριον, τὸ δόποιον ὑμεῖς προσκυνεῖτε καὶ νομίζετε φύλακα ὑμῶν καὶ προστάτην καὶ πάσης ἀνάγκης λυτρωτήν, αὐτὸ προξενεῖ εἰς ὑπιᾶς πειρασμοὺς καὶ παγίδας καὶ γεννᾷ πολλὰς ἀλόγους καὶ βλαβερὰς ἐπιθυμίας, αἵτινες καταποντίζουσιν ὑμᾶς εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἀφανισμοῦ καὶ τῆς ἀπωλείας· «Οἱ δὲ βουλό-

1. Τμ. 6.

9.

» μενοὶ πλουτεῖν, λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον » διὰ στόματος τοῦ Παύλου, ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας » πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες » βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον καὶ ἀπωλείαν ». Ποῖος δέ ἐστιν οὗτος ὁ ὅλεθρος; καὶ ποῖος ἄλλος εἴμην ἡ ἀποπλάνησις ἀπὸ τῆς πίστεως; ὁ φιλάργυρος ἐστὶν δολιγόπιστος, ἵνα μὴ εἶπω ἀπιστος· καθότι οὐ πιστεύει εἰς τὸν Θεόν, δις εἰς ὑπόσχεται εἰς αὐτὸν πάντα τὰ πρὸς τὴν χρείαν· «Καὶ

Mat. 6.
33.

» ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν». Ποία δέ ἐστιν ἡ ἀπωλεία; καὶ ποία ἄλλη εἴμην ἡ ἀμετανοησία καὶ δὲ ἀπελπισμός; Ἀλλ' ἐγὼ μετανοῶ, λέγεις, εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου μου· ἀλλὰ γινώσκεις ἀράγε τὴν ὥραν τοῦ θανάτου σου; ἔστω προγνωρίζεις, διτε αὔριον ἀποθνήσκεις· ἀλλὰ δύνασαι τότε νὰ λύσῃς τὴν ἀγάπην

σου ἀπὸ τοῦ πολυχρονίου δεσμοῦ τῆς δεσποίνης σου τῆς φιλαργυρίας, καὶ νὰ μεταφέρῃς αὐτὴν ὅλην εἰς τὸν θεόν; δύνασαι ἄραγε τότε νὰ ἀγαπήσῃς τὸν θεόν εἴς ὅλης καρδίας, καὶ ψυχῆς, καὶ διανοίας, καὶ ἴσχύος; Καὶ τίς πείθεται, ὅτι εἰς μίαν ὥραν ἡ εἰς ὄλιγας καιροῦ στιγμὰς δύνασαι νὰ μεταβάλῃς τὴν τοσοῦτον πολυχρόνιον ἔξιν γῆτις ἐγένετο σχεδὸν φύσις; ἐγὼ φοβοῦμαι, ὅτι διὰ τῆς φιλαργυρίας τὸ πάθος οὐκ ἔστι μάλαγμα, οὐδὲ ἔλαιον, οὐδὲ κατάδεσμος.

προφυλακτικὰ εἰσὶ μόνον κατ' αὐτῆς, κραταὶ καὶ ἵσχυρὰ σφόδρα. Ποῖα δὲ ταῦτα; καὶ ποῖα ἄλλα εἰμὴ ἔχεινα, τὰ ὅποια παρέδωκεν ἡμῖν ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν; Ιδοὺ τὰ κατὰ τῆς φιλαργυρίας προφυλακτικὰ βότανα, «Μὴ μερι-» μνᾶτε τὴν ψυχὴν ὑμῶν» καὶ τὰ λοιπὰ λόγια, ὅσα εἰς τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον ἤκουόσαμεν. «Ο ποιῶν ταῦτα, οὐ σαλευθή-^{Ψαλ. 14.}» σεται εἰς τὸν αἰῶνα».

